

**T.C.
İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**ELİT SEVİYEDEKİ TÜRK CİMNASTİKÇİLERİN RİTMİK CİMNASTİK
BRANŞINA BAŞLAMA NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nur Banu TALİB

Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Tezli Yüksek Lisans Programı

HAZİRAN 2022

**T.C.
İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**ELİT SEVİYEDEKİ TÜRK CİMNASTİKÇİLERİN RİTMİK CİMNASTİK
BRANŞINA BAŞLAMA NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Nur Banu TALİB
191208034**

Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Tezli Yüksek Lisans Programı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Mehmet Yavuz TAŞKIRAN

HAZİRAN 2022

T.C.
İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans Tez Onay Belgesi

Enstitümüz, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Tezli Yüksek Lisans Programı (191208034) numaralı öğrencisi Nur Banu TALİB'in "Elit Seviyedeki Türk Cimnastikçilerin Ritmik Jimnastik Branşına Başlama Nedenleri ve Beklentileri" adlı tez çalışması 13.06.2022 tarihinde yapılan tez savunma sınavında aşağıdaki jüri tarafından Oy Birliği ile Yüksek Lisans tezi olarak Kabul edilmiştir.

Öğretim Üyesi Adı Soyadı

1. Tez Danışmanı: Prof. Dr. Yavuz TAŞKIRAN
2. Jüri Üyesi: Doç. Dr. Özlem KIRANDI
3. Jüri Üyesi: Araş. Gr. Houtan SEYİD

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Elit Seviyedeki Türk Ritmik Cimnastikçilerin Ritmik Cimnastik Branşına Başlama Nedenleri ve Beklentileri ” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografya’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim (13/06/2022).

Nur Banu TALİB

ÖNSÖZ

Yüksek Lisans sürecimde benimle akademik tecrübesini paylaşan, desteklerini esirgemeyen saygıdeğer hocam Prof. Dr. Mehmet Yavuz Taşkiran'a, Türkiye'de yer alan kıymetli kulüp sporcularına ve başarılı antrenörlerine ve her zaman yanımda olan aileme desteklerinden dolayı teşekkür ederim.

Haziran 2022

Nur Banu TALİB

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ	iv
İÇİNDEKİLER	v
ÇİZELGE LİSTESİ	vi
ŞEKİL LİSTESİ	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Çalışmanın Önemi.....	2
1.2. Çalışmanın Amacı.....	3
1.3 Problem Cümlesi.....	4
1.4 Sınırlılıklar	4
1.5 Sayıtlılar.....	4
1.6 Hipotezler	4
2. GENEL BİLGİLER	6
2.1. Ritmik Cimnastik Sporunun Dünyadaki Tarihi	6
2.2 Ritmik Cimnastik Sporunun Türkiye’deki Tarihi.....	8
2.3 Ritmik Cimnastik Sporunun Genel Özellikleri.....	9
2.3.1 Ritmik Cimnastikte Aletler	11
2.3.2 Ritmik cimnastikte antrenman yapısı	12
2.4. Ritmik Cimnastik Sporuna Yönelme Eğilimleri.....	13
2.4.1. Elit sporcu ve ritmik cimnastik sporuna yönelme	16
2.4.2. Aile ve ritmik jimnastik sporuna yönelme	17
2.4.3. Sosyal çevre ve ritmik sporuna yönelme	19
2.4.4. Okul çevresi ve ritmik cimnastik sporuna yönelme	20
3.GEREÇ VE YÖNTEM	21
3.1. Araştırma Grubu	21
3.2. Veri Toplama Aracı.....	21
3.5. Verilerin Analizi	22
4. BULGULAR	23
5. TARTIŞMA	30
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	32
KAYNAKLAR	34
EKLER	38
ÖZGEÇMİŞ	43

ÇİZELGE LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge 4.1: Ritmik Jimnastik Sporcularının Görüşlerinin Ortalama ve Önem Sırası	23
Çizelge 4.2: Yarışma Kategorisine Göre Ritmik Jimnastik Sporcularının Görüşlerinin Değerlendirilmesi	25
Çizelge 4.3: Eğitim Durumuna Göre Ritmik Jimnastik Sporcularının Görüşlerinin Değerlendirilmesi	27

ŞEKİL LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Şekil 2.1: Top-Labut-Çember aleti ile Ritmik Cimnastik Sporcuları	7
Şekil 2.2: Avrupa Şampiyonu Olan Milli Takımımız ve Teknik Üyelerimiz	9
Şekil 2.3: Ritmik Cimnastik Aletleri İp-Top-Çember-Labut-Kurdele	11

ELİT SEVİYEDEKİ TÜRK CİMNASTİKÇİLERİN RİTMİK CİMNASTİK BRANŞINA BAŞLAMA NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİ

ÖZET

Araştırmanın temel amacı, profesyonel olarak Ritmik Cimnastik yapan ve yarışmalara katılan sporcuların Ritmik cimnastik branşına başlama nedenleri ve beklentilerini belirlemektir. Bu amaçla; ilgili literatür incelenerek araştırma problemine ilişkin bilgilere yer verilmeye çalışılmıştır. Araştırma kapsamında ritmik cimnastikle uğraşan sporculara bir anket uygulanmış ve anketten elde edilen bulgularla araştırmanın problemine çözüm aranmıştır.

İstanbul, İzmir ve Ankara illerindeki kulüplerde sporculuk yıldız ve genç kategorisi sporculardan rastgele seçilen 106 sporcudan oluşmaktadır. Anket Sunay ve Saracaloğlu (1997) tarafından geliştirilmiştir. 14 sporcuya test yüz yüze uygulanmış ve yaklaşık her biri 15 dakika sürmüştür. Bu araştırma test sonuçlarından elde edilecek verilerle sınırlı olup, elde edilecek veriler sadece bilimsel amaçlarla kullanılmıştır. Araştırma anket süresiyle sınırlıdır.

Araştırmalardan elde edilen verilerin açıklayıcı istatistiği için SPSS 25 paket programı kullanılmıştır. Ölçekten alınan puanlara ait frekans ve yüzde dağılımları hesaplanmış, gruplar arasındaki farkların anlamlılığı test edilirken t-testi ile bakılmıştır.

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'deki Ritmik Cimnastik sporcularının kişisel değişkenlerinin, bu spor branşına yönelme nedenleri, bu branşla uğraşma nedenleri ve bu spordan beklentilerinin belirlenmesidir.

Çalışmanın sonunda; ankete katılan sporcuların ritmik jimnastiğe yönlendiren kişilerin başında anne baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkisi gelmiştir. Basın-Yayın ve Televizyon kanallarının sporcuların ritmik cimnastiğe yönelmelerinde gereken desteği vermediği çıkan sonuçlar arasındadır. Sporcuların bu branşı yapmalarının sebebi; ritmik cimnastik branşıyla uğraşarak sağlıklı olmak, arkadaşlarınca tanınıp sayılmak istemeleri ve arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek ilk nedenler arasındadır. Sporcuların ritmik jimnastik branşından beklentileri ise, Milli takıma seçilmek, hakem olmak, iyi bir fiziki görünüme sahip olmak konularında yoğunlaşmıştır. Ritmik Jimnastik branşındaki sporcular, Ritmik Jimnastik branşına yönelme nedenleri arasında "ailesinin etkisini", ($\pm=4,09$) diğer nedenler arasında göreceli olarak, en önemli neden olduğunu belirtirken, "yazılı basının etkisini" ($\pm=2,09$) en önemsiz neden olarak belirtmiştir. Çıkan bu sonuçlar ritmik jimnastik yapma düzeyini arttırmaktadır.

Anahtar kelimeler: *Ritmik Cimnastik, Spor, Sporcu, Spora Yönelme*

REASONS AND EXPECTATIONS FOR TURKISH ELITE LEVEL GYMNASTISTS TO START THE BRANCH OF RHYTHMIC GYMNASTICS

ABSTRACT

The main purpose of the research is to start the Rhythmic Gymnastics classes professionally and the athletes of those who participate in the competitions will be taken as a basis. For this purpose; To raise information about the problem related to the research by examining it. In the research, a questionnaire was applied to the athletes who were engaged in systematic gymnastics and the estimation was obtained from the questionnaire. problem has been resolved.

It consists of sportsmanship in clubs in Istanbul-Izmir provinces. The survey can be carried out by Sunay and Saracaloğlu (1997).

SPSS package program for descriptive statistics of data obtained from researches. The frequency and face degrees of the scores obtained from the scale were calculated, and the significance of the differences between the groups was tested with the t-test.

The purpose of this purpose is not to direct the personalities of Rhythmic Gymnastics athletes in Turkey to this sport branch, to deal with these branches and to process information from this sport.

At the end of the study; There is no problem in directing the athletes to rhythmic gymnastics with their parents and veins. From the results that TV-Broadcasting and Television did not give what they needed to turn to success gymnastics. To tell the athletes to do this branch; The first reasons are to be healthy by dealing with systemic gymnastics, to be known by trying and to want to say it and to act in a team with friends. From the standard of systemic gymnastics, the athlete focused on being equipped for the national team, being a referee, being in a physical facility. These results increase the creation of rhythmic gymnastics.

Keywords: *Rhythmic Gymnastics, Sports, Athlete, Orientation to Sports*

1. GİRİŞ

Spor, bireyin doğal çevresini beşeri çevre haline çevirirken elde ettiği yetenekleri geliştiren belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, bireysel veya toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zamanını alacak şekilde melekleştirerek yaptığı, sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren, rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (RKAL,1882). Bugün spor o kadar büyük bir sosyal olay haline gelmiştir ki, artık toplumlar “spor yapmak gerekli midir?” tartışmasını bir kenara bırakarak, sporun nasıl daha iyi şekilde yapılması gerektiği düşüncesi üzerine kafa yormaktadırlar (Küçük,1990).

Ritmik cimmastik tarihi oldukça eski bir geçmişe dayanır. Spor dallarının en temel olanıdır. Türkiye cimmastik federasyonuna bağlı 10 farklı branştan bir tanesidir. Uzun yıllara dayanan gelişimi aşağıdaki süreçlerden geçmiştir.

Bu spor dalı 19.yüzyılın sonlarında ve 20.yüzyılın başlarında ortaya çıkmıştır. Jean George Noverre'nin fikirlerine dayanan hareketi ifade etmenin bir aracı olarak (1722-1819) ve Rudolph Bode (1881-1958) tarafından baleden ödünç alınan hareketleri kullanmak, böylece vücut estetik ve ifadeyi geliştirmiştir.

İsviçreli Emile Jaques-Dalcroze, müzik fikrini ekleyen kişidir. Ritmik cimmastik için ritim gereklidir. Ritmik cimmastiğin gelişiminde önemli rol almıştır (fig-gymnastics.com).

Rudolf von Laban, Marie Wigmann ve Henrich Medua gibi isimlerin de 1920'lerin başında ritmik cimmastiğin oluşumunda önemli katkısı olduğu bilinmektedir (Örs ve Polat, vd., 2016).

Ritmik cimmastik branşının 19. Yüzyıl sonlarında 20. Yüzyıl başlarında duyguları ifade etmek amacıyla baleden alınan elementlerle ifadeyi, vücut elementlerindeki zarafeti, estetiği arttırarak ortaya çıktığı belirtilmektedir. İlk olarak; insanın, müzik eşliğinde vücudunu tanıması fikri olarak ortaya çıkan cimmastik zamanla yerini amaçlı hareketlerin kullanımına ve yaşanacak hareket imkanlarının çeşitliliğine bırakmıştır. (Agopyan,1993). Kadınlar için beden eğitimi araca olarak ortaya çıkan

sanatsal jimnastik 1947-1993 yılları arasında gelişip, yaygınlaşmaya başlamıştır. (Agopyan, Sportif Ritmik Cimnastikte Yetenek Seçimi Yönlendirilmesi Ve Türkiye'deki Uygulamalara İlişkin Öneriler., 1988)

Ritmik Cimnastik Türkiye'de ilk defa Bulgaristan'dan gelen antrenörler ile 1982 yılı itibari ile yapılmaya başlanmış ve bu tarihten itibaren 'Türkiye Cimnastik Federasyonu '(TCF) bünyesinde faaliyetlerini sürdürmektedir (Örs ve Polat,2018,Agopyan,1993).Kulüplerarası ve ferdi ilk Türkiye Şampiyonları 1984 yılında gerçekleştirilmiştir ve ilk Türkiye şampiyonu Tuba Akıncılar'dır (Örs ve Polat, 2018; akt: Agopyan, 1993).

Tüm sporların temeli olarak bilinen ve dünyada oldukça yaygın olan ritmik cimnastik sporunun bu branşa yönelme nedenleri ve beklentilerini bilmek, Türk ritmik cimnastiğini de dünya standartları seviyesine çıkarmak ve önlemlerin alınması bakımından araştırılması gereken bir problemidir.

Bu bağlamda; Lisanslı Ritmik cimnastik Sporcularının 'Ritmik Cimnastik 'Sporuna Başlama Nedenleri ve Beklentilerinin Belirlenmesi' üzerine yüksek lisans tez çalışmamın konusu belirlenmiş olup, nicel bir araştırma ile de desteklenerek Ritmik Cimnastik sporuna başlama, profesyonel olarak uğraşma ve ritmik cimnastik sporunda hedeflenen beklentilerin neler olduğu yönünde araştırmaya yer verilmiştir.

1.1. Çalışmanın Önemi

Hangi spor dalı için olursa olsun yetenekleri için harcanan çaba düşüncenin gelişmesinde önemli rol oynar. Bireye herhangi bir amaç için çaba sarf etmesini, bunun için iradesini kullanıp fedakâr olmasını öğretir. Başarılı olmak için sadece ve sadece çalışma ile olacağını, başarıyı elde ettikçe çevresinin ilgisini ve tebrik/takdirini kazanacağını öğretir. Ferdi veya takım halinde yapılmış olan sporlarda kişinin kendisine verilen görevi en iyi şekilde yapması kişinin kendisinde sorumluluk, dayanışma, yardım, destek olabilme duygusunu geliştirir. Başka bir açıdan spor ergenlik çağında karşılaşılan önemli sorunlardan biri olan arkadaşlarla iyi ilişki kurabilme ve samimi olabilme duygularını olumlu yönde geliştiren bir araçtır. Ortak kurallar ve amaçlar içinde bireyin kendisine ve karşısındakine saygı ve sevgi kapsamında oluşturulan arkadaşlıklar daha kalıcı olmakla birlikte kişiye olumlu kişilik özellikleri kazandırmaktadır. Gençlikte bu tür arkadaşlık kurmuş kişilerin

toplumla ilişkileri daima daha kolay ve iyi olmuştur (Voight, 1998).

Spora yönelme nedenleri arasında seçilen spor dalını sevmek ya da sadece spor sevgisi olarak değerlendirmek tek başına yeterli görülmemekle birlikte bireyleri spora yönelten sebepleri gruplandırmak mümkündür. Örneğin; ailesinde sporcu olan bir kişinin spora yönelmesi durumu, beden eğitimi öğretmenlerinin yönlendirmesi, yeni bir sosyal çevrede var olma, başarı ya da başarısızlık ölçütlerinin değerlendirilmesi, çeşitli dünya görüşleri, seyahat imkânları, milli duyguların pekişmesi, maddi manevi kazançlar için spor tercih edilmektedir.

Sporcuların özellikle performans gerektiren yarışmalarda, yarışma ortamı ile birlikte yoğun baskı içerisinde oldukları ve bundan oldukça etkilendikleri görülmektedir. Bununla birlikte sporcu gerek yarışma öncesinde gerekse yarışma esnasında ve sonrasında zaman zaman gerginlik yaşayabilmektedir. Bütün bunlarla birlikte yarışma kavramı sporcuların uzun süre fiziksel ve psikolojik hazırlık dönemi içine girdiği, bütün fiziksel ve ruhsal kapasitenin performansa dönüştüğü bir etkinlik olarak değerlendirilebilir (Ramazanoğlu ve ark., 2008).

Sporcuları genel olarak ailesi, yakın çevresindeki ilgili antrenör ve arkadaş grupları yönlendirmektedir. Geniş halk kitlelerine ulaşan kitle iletişim araçlarının spora yöneltmedeki etkisi oldukça azdır. Ülkemizde lisanslı olarak spor yapanlar öncelikli olarak ilgili branşı sevdikleri için yapmaktadırlar. Bu nedenle genel olarak spora yönelim, duyuşsal faktörlerin etkisiyle gerçekleşmektedir (Sunay ve Saracaloğlu, 2003). Özellikle ritmik cimnastik gibi altın çağını yaşayan spor dalına yönelmenin temelini oluşturan duyuşsal özelliklerin arttırılması sağlanmalıdır. Dolayısıyla devletin de spor faaliyetlerini geliştirmesi ve yaygınlaştırmasına yönelik önlemleri alması gerekmektedir. Bu alanda yapılan çok sınırlı araştırma yer aldığından, yapılan bu tez çalışmasının literatürdeki boşluğu kapatacağı ve gelecekte yapılacak diğer araştırmalara katkıda bulunacağından önemli olduğu düşünülmektedir.

1.2. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı Türkiye Cimnastik Federasyonu'na bağlı olarak yarışan lisanlı ritmik Cimnastikcilerin spora başlama nedenleri ve beklentilerinin tespit edilmesidir. Bununla birlikte ritmik cimnastik yapan sporcuların eğitim değişkenleri arasında farklarının olup olmadığını araştırmaktadır. Spora başlama yaşının en alt seviyede

olduğu cinnastikte çocukların branşı seçerken hangi değişkenlerden daha fazla etkilendiğini bulmak, gelecek dönemde sporcu seçimi konusunda yol gösterecektir. Çalışmanın bir diğer amacı ritmik cinnastik sporunu yapan sporcu sayısını arttırmak, ülkemizde yaygınlaştırmak, başarıların uzun süreli gelişmesini sağlamaktır.

1.3 Problem Cümlesi

Türkiye’de ki farklı spor kulüplerinde yer alan ritmik cinnastik sporcularının ritmik jimnastik sporuna başlama nedenleri ve beklentilerinin yaş ve eğitim düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

1.4 Sınırlılıklar

- a. Çalışma evreni, İstanbul, Ankara ve İzmir illerinden ankete online olarak katılan 12-16 yaş aralığındaki 104 Ritmik Cinnastik sporcusuyla (n = 104) sınırlıdır.
- b. Araştırma kuramsal çerçevesi, literatür araştırması olarak kitap, dergi, makale ve internet ortamında yer alan her türlü bilimsel araştırma ile sınırlıdır.
- c. Araştırma, veri toplama aracından elde edilen verilerin istatistiksel analizlerin sonucundaki araştırma bulguları ile sınırlıdır.
- d. Genellemeler, araştırmanın kapsayacağı katılımcı grubu ile sınırlıdır.

1.5 Sayılılar

- a. Araştırmaya katılanların kullanılan veri toplama araçlarını doğru ve samimi bir şekilde cevaplayacakları varsayılmaktadır.
- b. Kullanılacak veri toplama araçlarının istenilen bilgiyi elde etmede geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmaktadır.
- c. Örneklemin evreni temsil edecek nitelikte olacağı varsayılmaktadır.

1.6 Hipotezler

H1: Ritmik jimnastik sporcularının eğitim durumlarına göre ritmik cinnastik sporuna başlama nedenleri ile uğraşma nedenleri arasında anlamlı fark var mıdır?

H2:Ritmik jimnastik sporcularının eğitim durumlarına göre ritmik jimnastik ile uğraşma nedenleri arasında anlamlı fark var mıdır?

H3:Ritmik jimnastik sporcularının eğitim durumlarına göre ritmik cimnastik sporundan beklentileri arasında anlamlı fark var mıdır?

H4:Ritmik jimnastik sporcularının yarışma kategorilerine göre ritmik cimnastik sporuna başlama nedenleri arasında anlamlı fark var mıdır?

H5: Ritmik jimnastik sporcularının yarışma kategorilerine göre ritmik jimnastik ile uğraşma nedenleri arasında anlamlı fark var mıdır?

H6:Ritmik cimnastik sporcularının yarışma kategorilerine göre ritmik jimnastik sporundan beklentileri arasında anlamlı fark var mıdır?

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Ritmik Cimnastik Sporunun Dünyadaki Tarihi

Spor, aynı zamanda tek başına veya kolektif olarak yapılan ve belirli kurallara sahip, özel teknik gerektiren, gerek fiziksel gerekse de düşünsel etkinlikleri kapsayan bir olgudur (Koç, 2005). Ritmik Cimnastik sporu ise ip, top, çember, labut ve kurdele aletlerinin kullanıldığı olimpik bir spor branşıdır. Ritmik cimnastik yüksek derecede sanat ve teknik ustalığın yanı sıra sanatla ifade edilen spor dallarından biridir. (3)Bu spor dalı baleden ödünç alınan hareketleri kullanarak ifade, vücut estetiği ve zarafet geliştirmiştir. (3)İsviçreli Emile Jaques-Dalcroze, ritmik cimnastiğe müzikalite ve ritim fikrini ekleyen kişidir. Ayrıca Rudolf von Laban, Marie Wigmann ve Henrich Medau 1920'lerin başında ritmik cimnastiğin oluşumuna önemli katkılar sağlamışlardır. (3)Müsabaka sporunun bir dalı olarak 1942'den itibaren Ulusal Şampiyonaların düzenlendiği Sovyetler Birliği'nde ortaya çıktı.(3)10 Avrupa ülkesinden 28 kadın cimnastikçinin yarıştığı 1963'te ilk Ludmila Savinkova ilk dünya şampiyonu oldu. Takım dünya şampiyonası ilk kez 1967'de Kopenhag'da (Danimarka), ilk Avrupa Şampiyonası 1978'de Madrid'de (İspanya) yapıldı.

1984 yılında ABD'nin Los Angeles kentinde düzenlenen Olimpiyat oyunları, ritmik cimnastiği ilk kez resmi yarışma programında, bireysel çok yönlü etkinliklerle listeledi. Aynı zamanda Vancouver'dan(Kanada) Lori Fung Olimpiyat şampiyonluğunu kazanırken, Rumen Doina Staiculescu ikinci oldu ve gümüş madalya kazandı; bu, Romanya'nın bu spor dalında aldığı en prestijli sonuçtur (Maruru, 2016).

Atlanta'da 1996'da takım versiyonu tanıtıldı; İspanya Olimpiyat şampiyonluğunu kazanırken onu Bulgaristan ve Rusya takip etti (Maruru, 2016).

Şekil 2.1: Top-Labut-Çember aleti ile Ritmik Cimnastik Sporcuları

Günümüzde ritmik cimnastik branşı literatürde “bale ve cimnastik elementlerini alet tekniği ile birleştiren, vücut elementlerinin müzik eşliğinde, estetik bütünlük içerisinde sunulduğu Olimpik bir spor branşı” olarak tanımlanmaktadır(Polat ve Örs,2018;Hafez 2016; Ayça ve ark. 2008).(13) Ritmik cimnastik sürekli kendini yenileyen teknik bir branş olma özelliğine sahiptir. Bu bakış açısı ile ritmik cimnastik, fırlatma ve yakalamalardaki el göz koordinasyonun ve değişik aletlerin kullanımıyla ilgili özelliklerin de bir arada bulunduğu, yüksek derecede anlam içeren karmaşık bir etkinliktir (Agopyan, 1988). Ritmik jimnastik ve artistik jimnastik bazı ortak özelliklere sahip olmalarına rağmen aslında birbirinden çok farklı iki branştır. Her ne kadar ritmik cimnastikçiler ve artistik cimnastikçiler düşük vücut ağırlığına sahip olsalar da ritmik cimnastikçiler genellikle daha uzun boyludur. Bu da sadece branşa özgü gerekliliklerin bir yansıması değil aynı zamanda cimnastikçi ve antrenörler tarafından yapılan branşa özgü yetenek seçimi ile de ilgilidir (Theodoropoulou ve ark., 2005)

Ritmik cimnastiğin olimpiyatlara ilk katılımı 1984 yılında gerçekleştirilen Los Angeles(Amerika) Olimpiyatlarında olmuştur. Bu olimpiyatlarda bireysel program

ilk defa resmi resmi olarak yarışma programına alınmış ve ilk ritmik jimnastik Olimpiyat şampiyonu Kanada'dan Lori Fung olmuştur (Polat ve Örs,2018,S.4,Agopyan,1993; Moraru 2016)

2.2 Ritmik Cimnastik Sporunun Türkiye'deki Tarihi

Ülkemizde ritmik cimnastik sporu uzun senelerdir yapılmaktadır. Dünya'daki gelişmeleri izleyen ve çok iyi değerlendiren Türkiye Cimnastik Federasyonu'nun çağrısı ile Bulgar Thodorka Sheaskova ile Bulgar Venetta Michailova, Ankara'da antrenörlük kursu açmışlardır. Türkiye'de bir yıl kalan V.Michailova sporcu seçimi, sporcu ve hakem eğitimi, teknik ve eğitim komitelerini oluşturması konularında çok yararlı çalışmalar yapmıştır oluşmasıyla 1884 yılında ilk resmi yarışmalar yapılmıştır. Özellikle Bulgaristan, Macaristan ve Romanya ile yapılan ortak kamplar, ülkemizde bu sporun gelişmesini ve yaygınlaşmasını sağlamıştır (Moruru, 2016). Kulüpleşmenin Son yıllarda kazanılan önemli başarılarla birlikte branşın bilinirliği artış göstermektedir. Sporcularımız Avrupa Şampiyonları, Akdeniz Oyunları, Dünya Kupaları, Olimpiyatlar gibi büyük organizasyonlara katılmaktadır. Bu branşta ülkemizi Dünya Şampiyonalarında temsil eden birçok sporcumuz bulunmaktadır.

Türkiye'de yapılan yarışmalara 2021 yılı itibariyle Ankara, İzmir, İstanbul başta olmak üzere Antalya, Edirne, Mersin, Bodrum illerinden de kulüpler katılmaktadır. (Polat, 2018)

Ritmik cimnastik Türkiye'de ilk defa Bulgaristan'dan gelen antrenörler ile başlamıştır. Ritmik cimnastik erken yaşlarda motor bilgilere ihtiyaç duyan ve bu bilgilerin başarıyı oldukça etkilediği bir branştır. Ülkemizde ritmik cimnastik çalışmaları senelerdir uzun vadeli antrenman planlamalarıyla ilerlemektedir.2014 yılında grup milli takımımız 5 labut serileriyle ülkemizi temsil etmişlerdir. Bu planlamanın başarısını 2021 yılında grup milli takımımızın birincilik almasından da anlayabiliriz. Ukrayna'nın Kiev kentinde düzenlenen Ritmik cimnastik Avrupa Şampiyonası'nda Grup Milli Takımımız üç çember + iki labut aletinde Avrupa Şampiyonu olmuştur. Duygu Doğan, Azra Akıncı, Peri Berker, Nil Karabina, Eda Asar'dan oluşan takımımız finallerde 31.150 puan ile altın madalyaya uzandı. Bu şampiyonlukla ritmik cimnastikte Türkiye bu seviyede ilk altın madalyasını kazandı. (TCF, 2020)

Şekil 2.2: Avrupa Şampiyonu Olan Milli Takımımız ve Teknik Üyelerimiz

2.3 Ritmik Cimnastik Sporunun Genel Özellikleri

Ritmik cimnastikte yarışmalar bireysel ve grup serileri olmak üzere 2 farklı programda yapılmaktadır. Bir ritmik jimnastik serisi tüm alan içinde, vücut zorluklarının dengeli bir biçimde kullanılması ve estetik karakterin yansıtılması ile oluşturulmaktadır. Ritmik cimnastikte vücut zorlukları; (a) dengeler, (b) rotasyonlar (pivotlar, dönüşler), (c) sıçramalar/atlamalar olarak sınıflandırılmaktadır. Bir ritmik cimnastikçinin ihtiyaç duyduğu fiziksel özellikler kuvvet, güç, esneklik, dayanıklılık, çeviklik ve el göz koordinasyonunu içermektedir(Polat ve Örs, 2018, S.6, Hafez, 2016).

Ritmik sıçrama performansı hakemler tarafından verilen puanlarla değerlendirilir (Digogno ve diğerleri,2010).

Ritmik jimnastik belirli bir eğitim süreci olan sanatsal ve estetik bir spordur. Genç sporcular erken dönemde büyük hacimli antrenmanlar, bol tekrar yüksek düzeyde teknik antrenman ve farklı çalışmalar yapar. Bu çalışmalar için farklı yetenekler gereklidir.

Ritmik cimnastikte yarışmalar bireysel ve grup ve takım yarışmaları şeklindedir. (cop 2022-2024) Bir ritmik cimnastik serisi tüm alan içerisinde vücut zorluklarının dengeli bir biçimde kullanılması ve estetik karakterlerin yansıtılması ile oluşturulmaktadır. Ritmik cimnastikte vücut zorluları dengeler, rotasyonlar, sıçramalar/atlamalar olarak sınıflandırmaktadır. Bir ritmik cimnastikçinin, ihtiyaç duyduğu fiziksel özellikler kuvvet, güç, esneklik, dayanıklılık, çeviklik ve el göz koordinasyonu içermektedir (Polat ve Örs, 2018, S.6, Hafez, 2016).

Ritmik jimnastik sanat ile sporun birleşimi olan ve aynı zamanda FIG tarafından belirlenen performans değerlendirme kurallarına da sahip olan bir yarışma sporudur (Flessas ve ark., 2015).

Bale sanatı, dans türleri ve koreografik yöntemler, bu spor dalına sanat damgasını vuran unsurlardır. Sanat ve spor beraberliğinin mükemmel ürünü olan bu spor dalının gizemini sanat, spor ve insan üçlüsünde aramak gerekmektedir.

Tarih boyunca insanları geliştiren unsurlar:

- Uzun yılların birikiminin sonucu olan bilgiyi kullanım ve değerlendirme biçimindeki ince zekâsı ve ustalığı;
- Özgürlük özlemi ve yaratıcı düş gücü;
- Duygularını özgürce ifade etme özgürlüğü;
- Sanata, güzele ve güce olan tutkusu,
- Kendisi ve evrendeki yeri ile ilgili gizemi çözme arzusu;
- İnsanı insan yapan özellikleri, inanma ihtiyacı ve kendisini diğer canlılardan ayıran düşünme yeteneğidir.

Bugüne kadar olan birikimlerini en üst düzeyde ve en karmaşık haliyle ifade etme alanı bulduğu yerlerden bir tanesinin ritmik jimnastik olduğunu söyleyebiliriz.

Güzel, estetik, narin ve bununla birlikte çok kuvvetli ve dengeli bir insan bedeni, yarışmacı, fakat aynı zamanda duygulu ve hassas; çok zor hareketleri çok kolaymış gibi yapıyor. Kompozisyonu boyunca hem gülüyor hem ağlıyor ve tüm bunları ne biraz eksik ne de biraz fazlaya kaçmadan kısacık zaman sürecine sığdırarak yarışma alanından ayrılıyor.

Bulgarların ve Rusların bu branşı ısrarla “sanat cimnastiği” olarak tanımlamalarının sebebi bu jimnastik türünde sanatı yaşatma çabasından ileri gelmektedir (Moraru,

2016,).

2.3.1 Ritmik Cimnastikte Aletler

Ritmik jimnastik koreografileri farklı vücut bölümlerinin alet ile koordinasyonunu gerektirmesi sebebi ile oldukça karmaşık bir yapıdadır. Ritmik cimnastiği zor kılan asıl etmen ise branşta kullanılan alet tekniğidir. Hareketlerin aletler eşliğinde uygulanması sporcuların reaksiyon çabukluğunu ve çevikliğini geliştirir. Ritmik jimnastik branşında kullanılan aletler şekil ve ağırlık olarak birbirinden farklıdır. Dolayısıyla her alete özgü hareket grupları ve alet teknikleri de farklılık göstermektedir (Çimen ve Örs, 2018; Konter, 1998).

Ritmik jimnastik branşında kullanılan beş (5) adet alet bulunmaktadır. Bunlar;

1. İp,
2. Çember,
3. Top,
4. Labut ve
5. Kurdeledir (Çimen ve Örs, 2018).

Şekil 2.3: Ritmik Cimnastik Aletleri İp-Top-Çember-Labut-Kurdele

2.3.2 Ritmik cimnastikte antrenman yapısı

Ritmik cimnastik antrenman yapısı ile de diğer branşlardan farklıdır. Özellikle çok küçük yaşlarda yoğun antrenmanlara başlanması sebebi ile bilinen birçok metot bu branşta geçerliliğini kaybedebilmektedir (Çimen ve Örs , 2018.)

Cimnastikçilerin antrenman programları oldukça yoğun ve ağırdır. Elit cimnastikçiler yıl boyunca haftada ortalama 25–35 saat antrenman yapmaktadırlar (Polat,2016; Serbes, 2010).

Cimnastik gibi bir spor branşında rakibin hareket ve davranışları ile iç içe olma durumu yoktur. Burada doğal olarak sporcunun kendisi ile yaptığı mücadele söz konusudur. Bu mücadele, sporcudan çok zor gruplardan oluşan hareketleri son derece hatasız ve akıcı bir şekilde tamamlamak için, vücudunu kontrol altında tutabilmesi özelliği istenir. Bunun gelişimi, yıllar boyu süren çalışmayı gerektirir (Polat, 2016).

Bir cimnastikçinin fiziksel ve psikolojik olarak müsabık konuma gelebilmesi uzun bir hazırlık dönemini gerektirir. Bu dönem uzun yılları kapsayan bir alt yapı eğitim dönemidir. Bu dönemde çocuklar yüksek düzeyde motorik özelliklerin kazandırılması hedeflenir. Çünkü bir cimnastikçinin müsabık olabilmesi için vücut hareketlerinin öğretilmesi, ritmik cimnastik aletlerinin kullanılması ve bunların birbirleriyle ilişkilerinin iyi düzeyde sergilenebilir olması gerekmektedir. Günümüzde yüksek seviyede motor performans elde etmek için bir 16 çok spor disiplinine erken çocukluk döneminde başlanması gerekmektedir (Polat, 2016; Boraczyński, 2013). Ritmik cimnastik kemik olgunlaşması olmadan önce erken yaşta özelleşen bir branştır (Polat, 2016; Bobo-Arce, 2013). Değerlendirilebilen performans özelliğini taşıyan ritmik cimnastik, sistemli ve düzenli çalışmayı gerektirmesi bakımından, küçük yaşlarda bu spora başlamanın avantaj olabileceğini düşündürür. Başarılı performans sergilemek için çok erken yaşlardan başlayarak ergenliğe kadar yıllar boyunca devam eden antrenmanlar gerekmektedir (Polat, 2016; Douda,2008). Cimnastik alanında yapılan çalışmalarına bakıldığında cimnastiğe başlama yaşı 1960 yılında 14, 1969' da ise 11 yaş olarak öngörülürken günümüzde cimnastiğe başlama yaşı daha da küçülerek 5 yaşa inmiştir. Özellikle kızlarda 12- 14 yaşlarında başarılı cimnastikçiler ortaya çıkmaktadır (Polat, 2016; Altay,1996). Çoğu kız çocukları 16 yaşında en yüksek yarışma düzeyine ulaşırlar (Polat, 2016; Serbes,

2010).

2.4. Ritmik Cimnastik Sporuna Yönelme Eğilimleri

Maslow'a göre; kendini gerçekleştirme, kişinin kendisiyle ilgili düşünce ve beklentilerini yerine getirme, yani olanakları kapsamında olanı gündeme getirmesiyle ilgilidir. Bu eğilim, aynı zamanda “yetenekleri ölçüsünde kişi ne yapabilecekse, bunun en fazlasını yapmalıdır” beklentisi şeklinde de ifade edilebilir (Dönmezler, 1997).

Sporda üst düzeyde başarıya ulaşabilmek, spora erken yönelme ile yakın bir ilişki göstermektedir. Çocukların ve gençlerin gelecekte en yüksek verimi sağlayacakları branşlara zamanında kanalize edilmesi spor biliminin en önemli konusunu oluşturmaktadır. Yetenek seçimi çocukların mümkün olabilecek en erken yaşta başarılı olabilecekleri dala yönlendirilmek üzere gruplandırılmasıdır. Başka bir deyişle belirlenen spor dalı için en başarılı olabilecek çocukların diğer çocuklardan ayırt edilmesi işlemidir (Görgülü, 2015).

İnsanın genetik yapısının spor başarısı üzerindeki etkileri çok önemlidir. İnsana başarılı bir spor çevresi kazandırmak mümkündür, ancak iyi bir yapı kazandırmak mümkün değildir. Çocukların ve gençlerin zamanında ve isabetli olarak kabiliyetlerine uygun branşlara yönlendirilmeleri, şampiyon olabilecek üstün yetenekli sporcuların ortaya çıkarılmalarını sağlayacaktır. İşte bu ayırmadaki kriterlerin en önemlilerinden birincisi, spor dalına uygun kişilik ve fiziğe sahip sporcu seçmek, ikincisi ise, bu seçimi mümkün olan en erken zamanda yapmaktır (Küçük, 2002).

Bireyi spor yapmaya yönelten nedenleri branşı çok sevmek veya salt spor sevgisi ya da spor aşkı ile izah etmek, tek başına yeterli görülmemektedir. Bireyi spora yönelten nedenler şu şekilde sıralanabilir (Karaküçük ve Yetim, 1997);

- a. Anne ve babası (aile) eski bir sporcu olduğu için,
- b. Yeni bir çevre edinmek için,
- c. Beden eğitimi öğretmeni yönlendirdiği için,
- d. Hareket dürtüsü, performans gösterme arzusu, kendi değerini ölçme isteği veya saldırganlık duygusunu köreltmek için,

- e. Herhangi bir başarısızlığı ya da hayal kırıklığını telafi etmek için,
- f. Dünya görüşü spor yapmayı gerektirdiği için,
- g. Seyahat olanağının doğabilmesi için,
- h. Başarılı olmak suretiyle milli duyguları yaşamak için,
- i. Hoşlandığı için,
- j. Para kazanmak için.

Freud'a göre; ayaklanmış olan gerginlikleri ve duygusal durumları, ruh sağlığına yardımcı olacak şekilde kuvvete, hünere, bilgiye dayanan oyun ve spor faaliyetlerine yönlendirerek, yön değiştirmeye en iyi boşalım sağlanmış olur (Gezer, 2002).

Bir toplumda spora katılım şekli, düzeyi, yararı ve sorunları sadece kişilerin yetenek ve ilgilerine bağlı değildir. Toplumun spora bakış açısı dolayısıyla sporun yönetim ve organizasyonu büyük önem taşır. Spor kendine özgü toplumsal kuralları, değerleri, etkileşim simgeleri ve süreçleriyle canlı bir toplumsal yapıdır (Şimşek, 2005).

Literatür taraması yapıldığında, bireylerin spora yöneliminin çeşitli sebepleri olduğu görülmektedir. Eğlence, sosyalleşme, stres düzeyini azaltma, arkadaş çevresiyle birlikte olma, başarı ve kazanma ihtiyacı, rekabet etme, ait olma hissi, sağlıklı olma, fiziksel görünümü güzelleştirme, yaşam kalitesini artırma, sosyal statü ve saygınlık kazanmak güdüleri bireylerin spora ve fiziksel aktiviteye katılımlarında başlıca nedenler olarak gösterilmektedir. Spor kulüpleri, spor salonları, spordan sorumlu örgütler, üniversiteler, spor dernekleri, fiziksel aktivite ve spora katılım için gerekli olanakları sağlamaktadır. Bireyler için spora katılım ve fiziksel aktivite beden ve ruh sağlığını geliştirmesi açısından önem taşımaktadır (Swanepoel ve ark., 2015).

Günümüzde serbest zaman etkinliklerine katılma nedenleri, aktiviteden kazanılacak fayda ile yakından ilişkilidir. İnsanların hayat tarzları, yaşadığı çevredeki aktivite potansiyeli, sahip olunan imkânlar, geçmiş deneyimler, yaş, eğitim durumu, gelir düzeyi gibi faktörler; bireylerin hem spor ve fiziksel aktivite ihtiyacını hem de bu etkinlikleri kimlerle yapacağını belirlemede etkili olmaktadır. İnsanların sosyo-ekonomik düzeyi ve eğitim düzeyi arttıkça, etkinliklere katılım biçimi de değişebilmektedir. Gelir ve eğitim düzeyi arttıkça, bireyler yalnız veya yakın arkadaş çevresiyle spora katılım göstermekte; azaldıkça da maliyeti düşük ve kalabalık

etkinlikleri tercih etmektedirler. Bireylerin yaşı arttıkça, daha pasif ve az hareket gerektiren aktiviteleri tercih ederken; genç yaştaki katılımcılar fiziksel güç, dayanıklılık ve rekabet gerektiren aktiviteleri tercih etmektedirler. Bu açıdan bakıldığında, spor veya fiziksel aktiviteye katılım benzerlik göstermemektedir. Bir spor etkinliği, katılanlardan bazıları için eğlenceli olabilirken diğerleri için sıkıcı olabilir (Ardahan, 2013).

Yetişkinler için hazırlanan spor ve egzersiz programları, genel olarak fiziksel aktivitede devamlılığı ve uzun süreli katılımı vurgulamaktadır. Spora katılım gösteren yetişkin bireyler, çocuk ve gençler ile sağlıklı yaşam, sosyalleşme gibi aynı güdüleri paylaşabilirken bir beceriyi geliştirme, kazanma odaklı olmak gibi faktörleri daha az önemsemektedirler. Geliştirilen bu programların bireye uygun olması, spor veya egzersiz aktivitelerine katılımı için anahtar noktalardan birisidir (Roberts ve Treasure, 2001). Literatürde, spora katılım ve egzersiz psikolojisi ile ilgili yapılan 26 araştırmalarda katılım motivasyonlarının sosyal, demografik, kültürel ve çevresel koşullardan etkilendiğini (Biddle ve Fuchs, 2009); egzersize katılımında en sık belirtilen engelin zaman ve sosyal destek eksikliği ve haz alamama olduğu (Trost ve ark., 2002); kendisini diğer bireylerle kıyaslamamanın motivasyonu artırdığını (Pridgeon ve Grogan, 2012); benlik saygısının spora katılımı etkilediğini (Huberty ve ark., 2008) belirtmişlerdir.

Crandall (1980), insanların kişilik yapısının ve içinde buldukları durumun onların spora katılımlarını etkileyebileceğini belirtmektedir. Bireylerin içinde bulunduğu çevre ve kişilik özellikleri, tercih ettikleri spor ortamını da etkilemektedir. Geleneksel veya yüksek riskli sporlarla uğraşan bireylerin, genelde o sporun yapıldığı fiziksel çevrede büyüdüğü ve o çevrenin yaşam tarzına uygun yaşadığı söylenilebilir. Rodeo sporcuları, genelde çiftliklerde doğup büyürken, kaykay sporuyla uğraşan bireylerin kent bölgelerinde yaşaması bu duruma örnek gösterilebilir. Bu durum, bu sporlarla uğraşan bireylerin diğer aktivitelere de katılabileceği gibi, ailelerinin yaşadığı ve imkânlarının daha çok olduğu sporlarla sosyal olması, çevresel faktörlerin etkili olmasıyla açıklanabilir (Rhea ve Martin, 2010).

Yapılan araştırmalarda, spora yönelmede etkili olan çevresel faktörlerin başında arkadaş çevresi, yaşanılan çevredeki sportif etkinliklerin yapılma sıklığı ve yaşanılan

çevredeki spor tesislerinin yeterliliğinin etkili olduğu bulunmuştur (İmamoğlu, 2009).Sunay ve Saracaloğlu (2003) tarafından yapılan araştırmada farklı spor dalları ile ilgilenen sporcuların spora yönelmelerine etki eden çevresel faktörler incelenmiş, spora yönelmeyi etkileyen çevresel faktörlerin içerisinde yakın çevredeki antrenör ve arkadaş çevresinin ön sıralarda yer aldığı tespit edilmiştir. Yıldırım ve Sunay (2009) tarafından tenis sporcuları üzerinde yapılan araştırmada; sporcuları tenise yönlendiren unsurlar içerisinde yaşanan çevrenin ikinci, arkadaş çevresinin ise üçüncü sırada yer aldığı belirlenmiştir.

Kazak (2007)'a göre, spora yönelmede önemli role sahip olan çevresel faktörlerin başında yerleşim yerinin spora yönelik bakış açısı ve yaşanan sosyal çevrede insanların spora katılım düzeyleri gelmektedir. Yer alınan çevrede spora olumlu bakılması ve bölgede başarılı sporcuların yetişiyor olması söz konusu bölgede yaşayan başka insanların da spora yönelmesine teşvik etmektedir. Bu nedenle yaşanan bölgede spora bakışın olumlu olmasının bölgede yaşayan insanların spora yönelmelerini olumlu yönde etkileyeceği söylenebilir.

2.4.1. Elit sporcu ve ritmik cimnastik sporuna yönelme

Elit; bir topluluğun en gözde, en seçkin ve en değerli kişileridir. Elit sporcu ise performans sporcusu olarak tanımlanmaktadır. Ulusal liglerde oynayan, aktif lisanslı, meslek olarak sporu icra eden, maddi kazanç sağlayan, yüksek performans sahibi, yarışmacı ve sporu boş zaman kavramının dışında yapan sporcular, elit sporcu statüsündedirler (Kılıçgil, 1998).

İngiltere ve Yeni Zelanda'da elit sporcular üzerine yapılan bir araştırmada sosyo-ekonomik statüsü yüksek ailelerin çocuklarının daha fazla spor yapma imkânına sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Ülkeler bazında yapılan sporlar incelendiğinde, jimnastik branşının Belçika'da alt tabakada, Almanya'da orta tabakada ve Amerika'da üst-orta tabakada daha yaygın olduğu görülmektedir (McPherson ark., 1989).

Elit spor sınıf, toplumsal cinsiyet gibi birçok eşitsizliği hem bünyesinde barındırmakta hem de özü bakımından meşrulaştırmaktadır. Birçok spor branşındaki sınıf yapısı, elit sporcuların sosyo-ekonomik statüsüne bakıldığında kolayca görülebilir. Tenis ve golf gibi bireysel sporları, kol emeği ile çalışan işçilerin ya da toplumdaki dezavantajlı grupların çocuklarının yapması çok da mümkün değildir.

Ders ücreti, spor araç-gereçlerinin maliyeti, tesislere ulaşım ve üyelik bedelleri mütevazı gelire sahip ailelerin ve marjinal grupların sporcu çocuklarının bu alanlardan dışlanmasına neden olmaktadır. Ayrıca rugby liginde çoğunluğun emekçi ve esnaf olması, rugby birliğinin oyuncularının büyük bir kısmının memur ve borsacı olması, aynı sporun içindeki eşitsizliğin bir diğer göstergesidir (Rowe, 1996).

Habitus Teorisi sosyal sınıflar ile sportif pratikler arasındaki ilişkiyi çözümlemenin yanı sıra, yeni spor dallarının ortaya çıkmasını ve yayılmasını da açıklamaktadır. Çünkü spor da dahil olmak üzere tüm kültürel pratiklerimiz, sahip olduğumuz habitusun yansımasıdır (Amman, 2000).

Sosyal gruplar, varlığını devam ettirmek için “ayrıt edilmek” isterler (Amman, 2005). Ayrıt edilme, daha çok üst tabakada görülürken, orta ve alt tabaka üst tabakanın pratiklerine özenmektedir. Bu durum sportif faaliyetlerde de görülmektedir. Üst tabakanın yaptığı sporlar, alt ve orta sınıfların yaptığı sporlardan farklılık göstermektedir. Elitler, farklılıklarını spor aracılığıyla devam ettirirken, toplumun büyük çoğunluğunun onlara duyduğu özentî yaptıkları sporların zamanla popüler hale gelmesine neden olmaktadır. Bu durumda elitler yeni sporlara yönelerek ayrıt edilmeye çalışırlar (Amman, 2000). Başka bir ifadeyle yeni spor branşlarının gelişmesinde üst tabakanın farklı olma ve ayrıt edilmeye yönelik örtük çabalarının yol açtığı yeni zevk ve heyecan arayışı önemli rol oynamaktadır.

Amman (2000)’ın belirttiğine göre; üst tabakanın haz, eğlenme, dinlenme, sağlık vb. amaçlarla; alt tabakanın ise güçlü olmak, para ve statü kazanmak amacıyla spor yapıyor olmalarından yola çıkarak daha detaylı analizler yapar. Elitlerin sporu “kitle sporu”, kitlelerin sporu “elit spordur.” Elitlerin sporu kitlelerin sporu olmaya başladığında, “kitle sporu” olmaktan çıkıp “elit spora” dönüşmektedir. Başka bir deyişle, yeteneğini ortaya koymaya izin veren “elit spor” ya da “üst düzey sporu”, özellikle alt ve orta sınıflara mensup bireyleri “kitle sporu” denilen “serbest zaman sporu” üst sınıfa mensup bireyleri çekmektedir.

2.4.2. Aile ve ritmik jimnastik sporuna yönelme

Psikologlar kişiliğin gelişiminde 0-5 yaşın önemine dikkat çekmektedir (Amman, 2000: 120). Bu yaşlar dış etkilerin yok denecek kadar az olduğu, çocuğun büyük oranda aile ile zaman geçirdiği bir dönemdir. Dolayısıyla, çocuğun bu dönemdeki sosyalleşmesinde ailenin başat bir rolü olduğu görülmektedir.(Yüksel,2019)

Aile genellikle kadın ve erkek arasında kurulan bir birlik olarak tanımlansa da değişen aile yapısı ve yeni aile türlerinin ortaya çıkmasıyla antropolojide artık iki kişi arasında oluşturulan bir birim olarak tanımlanmaktadır (Haviland vd., 2008: 462). Aileler, çeşitli toplumsal, tarihsel, ekonomik ve ekolojik şartların bir ürünü olarak ortaya çıkarlar.

Ebeveynlerin spor yapması ile çocuklarının spora katılımı arasında doğrudan bir ilişkinin olduğu birçok araştırma ile ortaya çıkmış bir olgudur

Çocuğun dünyaya gözlerini açtığı aile ortamı, çocukların ya da gençlerin bütün davranış örüntülerinin ve zihinsel dünyalarının şekillendiği veya aile yapısının içselleştirildiği bir yapıdır. Bir anlamda aile, kültürel sermaye aktarımında da merkezi bir rol üstlenmektedir. Bir model olarak ebeveynlerin davranışları çocuklar üzerinde önemli etkilere sahiptir (Cüceloğlu, 1997: 334)

Günümüzde aile, sosyalleştirme işlevini eğitim ve serbest zaman kurumu gibi diğer kurumlarla paylaşıyor olsa da, çocukların sosyalleşmesinin ilk basamağı olması nedeniyle, bütün yaşam tarzı pratiklerinde ailenin etkisi büyüktür. Ailenin yapısı, statüsü, sahip olduğu kültürel sermaye çocuklarının katıldığı bütün kültürel pratikleri etkilemektedir. Dolayısıyla, önemli bir kültürel pratik olan sporda da ailenin etkilerini görmek mümkündür (Yücel vd., 2015: 21; Güven ve Öncü, 2006: 83; Wheeler, 2011). Çocuğun spora katılımından, spor yapma amaçlarına kadar aile etkisi açıkça ortaya çıkmaktadır. Serbest zaman ya da kültür endüstrisi içinde önemli bir payı olan spor, çeşitli yönleriyle diğer kurumlarla ilişkili olan bir pratiktir. Spor ve aile kurumu arasında güçlü bir ilişki vardır (Talimciler, 2017: 400-401). Özellikle ebeveynlerin spora katılımı, yaptığı sporlar, spor yapma amaçları, spordan beklentileri gibi birtakım unsurlar doğrudan çocuğa yansımakta ve çocuğun sporla ilişkisi de bu çerçevede oluşmaktadır

Psikologlar kişiliğin gelişiminde 0-5 yaşın önemine dikkat çekmektedir (Amman, 2000: 120). Bu yaşlar dış etkilerin yok denecek kadar az olduğu, çocuğun büyük oranda aile ile zaman geçirdiği bir dönemdir. Dolayısıyla, çocuğun bu dönemdeki spor hayatında ailenin önemli bir rolü olduğu görülmektedir.

Modern toplumlarda spor kültürünün oldukça yaygınlaştığı ve spora katılım için gerekli kaynaklara sahip olduğu görülmektedir (Yetim, 2000). Spor kültürünün bir göstergesi olarak, bu toplumlarda anne babalar çocuklarını daha fazla spora

yönlendirmektedir (Coakley, 2006: 3-4). Ayrıca çocukların katıldıkları spor branşlarının sayısı da artmaktadır. Buna karşın, geleneksel toplumların spora daha az ilgi gösterdiği ve çocuklarını başta futbol olmak üzere belirli branşlara yönlendirdikleri belirlenmiştir (Amman, 2000: 121).

Türkiye’de de ebeveynlerin uzun bir süre devam eden “top oynayacağına ders çalış” yaklaşımlarının geride kaldığı görülmektedir (Amman, 2000: 121). Günümüzde aileler çocuklarını spor faaliyetlerine katılmaları hususunda daha çok desteklemektedirler. Ancak bu destek, ebeveynlerin sosyo-ekonomik statüsü, eğitim ve bilinç düzeylerine göre değişmektedir. Günümüzde sporda artan ödüllerin neticesinde, özellikle sosyo-ekonomik statüsü düşük olan ebeveynler için spor, artık bir meslek olarak görülmeye başlanmıştır (Güven ve Öncü, 2006: 86-87). Bir diğer ifadeyle, çocuklarını spor yoluyla dikey hareketlilik yaşadığını gören ebeveynler, spora daha önceden olduğu gibi tepkisel yaklaşmamaktadırlar. Ailenin spor yapma durumu ya da spora ilgisi ile çocuklarının spora yönelmesi arasındaki ilişkiyi açıkça ortaya koyan birçok araştırma bulunmaktadır.

Aile ve spor arasındaki ilişki üç ekseninde ortaya çıkmaktadır (Kay, 2004: 39-41): sportif sosyalleşmenin bir ajanı olarak, spor için pratik destek sağlayıcı olarak ve sporda farklılaşmanın kaynağı olarak aile. Çocukların sosyalleşmesinde hem ailenin hem sporun önemli bir işlevi vardır. Ayrıca, çocukların spora katılımında ailenin etkisi tartışılmaz bir boyuttadır. Son olarak ailenin sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapısı çocukların sporda ne amaçla yer alacağını belirlemektedir.

Bütün bulgular, ailenin çocukların spora katılımı üzerinde önemli bir etkisinin olduğunu ve sporun sosyalleşme sürecinde elde edilen en önemli kazanımlardan biri olduğunu ortaya koymaktadır. (murat yüksel 2019 ailenin spora katılımı) (Yüksel, 2019).

2.4.3. Sosyal çevre ve ritmik spora yönelme

Aile ve spor arasındaki ilişki üç ekseninde ortaya çıkmaktadır (Kay, 2004: 39-41): sportif sosyalleşmenin bir ajanı olarak, spor için pratik destek sağlayıcı olarak ve sporda farklılaşmanın kaynağı olarak aile. Çocukların sosyalleşmesinde hem ailenin hem sporun önemli bir işlevi vardır. Ayrıca, çocukların spora katılımında ailenin etkisi tartışılmaz bir boyuttadır. Son olarak ailenin sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapısı çocukların sporda ne amaçla yer alacağını belirlemektedir. Bütün bulgular,

ailenin çocukların spora katılımı üzerinde önemli bir etkisinin olduğunu ve sporun sosyalleşme sürecinde elde edilen en önemli kazanımlardan biri olduğunu ortaya koymaktadır. Sosyalleşme sürecinin yoğun olarak yaşandığı çocukluk ve gençlik döneminde sporun, “bireylerin sağlıklı ve mutlu olarak yaşayabilmelerinde, verimli olabilmek için bedenlen sahip olmaları gereken özellikleri kazanmalarında, dinlenme ve ruh sağlığı ile ilgili beceri ve alışkanlıkları edinmelerinde, toplum içindeki rollerini yerine getirme ve başkaları ile iyi ilişkiler kurarak çalışabilmelerinde de önemli işlevleri vardır” (Amman, 2000: 122).

Okul, aile, işyeri ve insan tarafından işlenmiş, değerlendirilmiş olan fiziki çevre şartları, sportif faaliyetin hangi branşta yoğunlaştığına ışık tutmaktadır. Okul, aile ve işyerinde kabul görmeyen bir faaliyetin toplumda yaygınlaşması zordur. Eğer yaşanılan çevrede sosyal grup faaliyetleri gelişmemişse, dışı kapalı homojen bir sosyal yapı varsa, sosyal değişme yavaş ve yetersiz ise sportif faaliyet de arzu edilen seviyeye çıkamayacaktır. Bilindiği gibi spor sosyal bir role sahiptir (Dever, 2010).

2.4.4. Okul çevresi ve ritmik cimnastik sporuna yönelme

Okullar, hem eğitim merkezleridir, hem de aynı yaş gruplarının bir araya geldiği yerlerdir. Bu nedenle, beden eğitimi açısından okullar, geniş boyutlu birer kaynaktır. Çünkü çocukların ve ortaöğretimdeki gençlerin büyüme dönemleri bu çağlara rastlamaktadır. Beden gelişiminin hızlandığı bu dönemlerde kişinin sporla direnç, çeviklik ve bazı alışkanlıklar kazanması çok önemlidir (Doğan, 2006).

3.GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini Türkiye'nin çeşitli illerinden gönüllü olarak rastgele çalışmaya katılan ritmik cimnastik sporcuları oluşturur. Örneklemini ise yarışmalara katılan 12-15 yaş aralığındaki yıldız-genç kategorisinde yarışan 104 sporcudan oluşmaktadır. Sporculardan 14 kişiye test yüz yüze yapılmıştır. Test süresi yaklaşık 15 dakikadır. Diğer sporculara anket online yolla iletilmiştir. Online anket Nisan-Mayıs 2022 tarihleri arasında uygulanmıştır.

3.2. Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak Türkiye Cimnastik Federasyonunda lisanslı olarak ritmik jimnastik sporu yapan sporcuların ritmik jimnastik branşına başlama nedenleri ve beklentilerinin değerlendirilmesini amaçlayan, toplam 29 sorudan oluşan anket kullanılmıştır.

Araştırma için yıldızlar ve gençler kategorisinde lisanslı ritmik jimnastik yapan öğrencilere anket uygulanmıştır. Bu anketten elde edilen verilerle araştırmanın problemine çözüm aranmıştır. Araştırmada kullanılan bu anket, Sunay ve arkadaşları tarafından geliştirilip başka branşlara uygulanmış olup, anketin geçerliliği ve güvenilirliği kabul edilmiştir. Anketin iç tutarlık güvenilirlik katsayısı .8434'tür. Cevaplarda Likert ölçeğinden yararlanılmıştır. (1= Hiç 2=Az 3=Orta 4=Fazla 5=Çok Fazla)

Araştırmaya İstanbul, İzmir ve Ankara illerinden ritmik cimnastik lisansına sahip 104 ritmik cimnastik sporcusu katılmıştır.

Veri Toplama Yöntemi "Türk Sporcularının Spordan Beklentileri ve Spora Yönelten Unsurlar" olarak uygulanan ölçek; Sunay ve Saraçoğlu tarafından geliştirilmiş olup, başka branşlara da uygulanmış, anketin geçerliliği ve güvenilirliği kabul edilmiştir (Sunay ve Saracaloğlu, 1997), "Türkiye'de Elit Bayan ve Erkek Voleybolcuların Spora Başlamasına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Beklentileri (Bayraktar ve Sunay,

2004) ve “Atletizm Yapan Atletlerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri” (Şimşek, 2005) adlı çalışmalarda kullanılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Verilerin analizi SPSS 25.0 paket programında yapılmıştır. Verilerin betimleyici analizi için ortalama ve standart sapma değerlerine bakılmıştır.

Normallik sınaması skewness ve kurtosis testi ile yapılmıştır. Verilerin değişkenlere göre analizine ise t-testi ile bakılmıştır.

Anketten elde edilen veriler frekans ve yüzdelerle açıklanmış ve yorumları yapılmıştır.

4. BULGULAR

Çizelge 4.1: Ritmik Jimnastik Sporcularının Görüşlerinin Ortalama ve Önem Sırası

Maddeler	Min.	Max.	X± Ss	Skewness	Kurtosis	Önem Sırası
Ritmik Cimnastiğe Teşvik Eden Unsurlar						
Anne baba ve kardeşin, spora yönelmedeki etkisi	1	5	4,09±,126	,193	-,162	1
Yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörünün spora yönelmedeki etkisi	1	5	3,29±,154	,455	-,277	2
Arkadaş ve akran grubunun, spora yönelmedeki etkisi	1	5	2,72±,15	,414	,244	5
Beden Eğitimi öğretmenin, spora yönelmedeki etkisi	1	5	2,26±,159	,496	,731	6
Çevre koşullarının (mahalle gibi) spora yönelmedeki etkisi	1	5	2,24±,145	,365	,684	7
Okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelmedeki etkisi	1	5	2,79±,177	,668	,182	4
Televizyon kanallarının spora yönelmedeki etkisi	1	5	3,18±,176	,662	-,202	3
Basın-Yayın organlarının spora yönelmedeki etkisi	1	5	1,97±,153	,442	-,803	8
Ritmik Cimnastik ile Uğraşma Nedenleri						
Ritmik Jimnastik branşını sevmek	1	5	4,18±,17	,607	-,216	6
Başarı kazanmaktan zevk duymak	1	5	3,84±,116	,092	,295	9
Ritmik Jimnastik branşıyla uğraşarak sağlıklı olmak	1	5	4,71±,077	,726	-,13	1
Spor yaparak boş zamanlarını olumlu değerlendirmek	1	5	4,4±,094	,888	-,993	4

Çizelge 4.1: (Devamı) Ritmik Jimnastik Sporcularının Görüşlerinin Ortalama ve Önem Sırası

Maddeler	Min.	Max.	X± Ss	Skewness	Kurtosis	Önem Sırası
Ritmik Cimnastiğe Teşvik Eden Unsurlar						
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak	1	5	4,34±,106	,999	-,564	5
Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek	1	5	4,47±,101	,955	-,043	3
Sporcu olarak arkadaşların arasında tanınıp sevilme ve sayılmak	1	5	3,98±,126	,187	-,082	7
Kolayca bir arkadaş grubunun üyesi olmak	1	5	4,61±,084	,792	-,394	2
Maddi geliri arttırmak	1	5	3,79±,148	,397	-,889	8
Ritmik Cimnastik Branşından Beklentiler						
Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak	1	5	3,82±,143	,345	-,926	5
Milli Takıma seçilmek, milli olmak	1	5	4,51±,104	,977	,911	1
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	1	5	4,47±,096	,906	-,839	2
Antrenör olmak	1	5	3,74±,145	,37	-,794	8
İlerde sporla ilgili üniversite düzeyde eğitim görmek	1	5	3,78±,128	,204	-,633	6
Çevresiyle spor yapan popüler bir insan olarak ilişkilerini sürdürmek	1	5	3,96±,134	,261	-,959	4
İyi bir sporcu olmak ve hayatını spor yaparak kazanmak	1	5	3,76±,142	,34	-,744	7
Maddi olanaklara kavuşmak	1	5	2,48±,15	,415	,49	10
Beden Eğitimi öğretmeni olmak	1	5	3,07±,158	,491	-,181	9
Hakem olmak	1	5	4,45±,097	,919	-,177	3

Çizelge 4.1’de maddelere ilişkin ortalama, standart sapma, normallik dağılımı ve önem sırası yer almıştır. Çizelge 4.1’e göre, Ritmik Jimnastik branşındaki sporcular, Ritmik Jimnastik branşına yönelme nedenleri arasında “ailesinin etkisini”, ($\pm=4,09$) diğer nedenler arasında göreceli olarak, en önemli neden olduğunu belirtirken,

“yazılı basının etkisini” ($\pm=2.09$) en önemsiz neden olarak belirtmiştir. Sporcular, Ritmik Jimnastik ile uğraşma nedenleri arasında “Ritmik Jimnastik branşıyla uğraşarak sağlıklı olmak” ($\pm=4.71$) en önemli neden olarak belirtirken, “maddi geliri arttırmak” ($\pm=3.74$) en önemsiz neden olarak belirtmiştir. Sporcular Ritmik Jimnastik branşından beklentileri arasında “milli sporcu olmayı” en önemli beklenti olarak belirtirken ($\pm=4.51$), “maddi olanaklara kavuşmak” ($\pm= 2.48$) en önemsiz beklenti olarak belirtmiştir.

Çizelge 4.2: Yarışma Kategorisine Göre Ritmik Jimnastik Sporcularının Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Maddeler		X± Ss	p
Ritmik Cimnastiğe Teşvik Eden Unsurlar			
Anne baba ve kardeşin, spora yönelmedeki etkisi	Y: 58	4,28±1,15	,334
	G: 46	4,04±81,21	
Yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörünün spora yönelmedeki etkisi	Y: 58	3,13±1,36	,04
	G: 46	3,51±1,58	
Arkadaş ve akran grubunun, spora yönelmedeki etkisi	Y: 58	4,08±1,50	,127
	G: 46	3,76±1,47	
Beden Eğitimi öğretmenin, spora yönelmedeki etkisi	Y: 58	2,94±1,37	,149
	G: 46	3,06±1,36	
Çevre koşullarının (mahalle gibi) spora yönelmedeki etkisi	Y: 58	2,99±1,67	,115
	G: 46	2,96±1,68	
Okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelmedeki etkisi	Y: 58	3,16±1,62	,064
	G: 46	3,23±1,76	
Televizyon kanallarının spora yönelmedeki etkisi	Y: 58	2,08±1,43	,118
	G: 46	2,26±1,46	
Basın-Yayın organlarının spora yönelmedeki etkisi	Y: 58	1,98±1,33	,093
	G: 46	2,16±1,57	
Ritmik Cimnastik ile Uğraşma Nedenleri			
İlgili spor branşını sevmek	Y: 58	4,12±1,61	,108
	G: 46	4,36±1,61	
Başarı kazanmaktan zevk duymak	Y: 58	3,41±1,02	,03
	G: 46	3,98±1,31	
İlgili spor branşıyla uğraşarak sağlıklı olmak	Y: 58	3,44±,78	,24
	G: 46	3,41±,58	
Spor yaparak boş zamanlarını olumlu değerlendirmek	Y: 58	3,12±,81	,15
	G: 46	2,99±1,02	

Çizelge 4.2: (Devamı) Yarışma Kategorisine Göre Ritmik Jimnastik Sporcularının Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Maddeler		X± Ss	p
Ritmik Cimnastiğe Teşvik Eden Unsurlar			
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak	Y: 58	2,31±1,03	,26
	G: 46	2,09±,95	
Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek	Y: 58	3,08±,92	,01
	G: 46	3,55±1,02	
Sporcu olarak arkadaşların arasında tanınıp sevilme ve sayılmak	Y: 58	3,26±1,28	,82
	G: 46	3,14±,97	
Kolayca bir arkadaş grubunun üyesi olmak	Y: 58	3,53±,86	,04
	G: 46	2,84±,63	
Maddi geliri arttırmak	Y: 58	1,78±1,04	,38
	G: 46	2,01±1,19	
Ritmik Cimnastik Branşından Beklentiler			
Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak	Y: 58	3,88±1,31	,17
	G: 46	3,71±1,41	
Milli Takıma seçilmek, milli olmak	Y: 58	4,36±1,00	,09
	G: 46	4,55±,92	
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	Y: 58	4,38±,91	,04
	G: 46	4,65±,87	
Antrenör olmak	Y: 58	3,57±1,40	,01
	G: 46	4,06±1,26	
İlerde sporla ilgili üniversite düzeyde eğitim görmek	Y: 58	3,74±1,08	,36
	G: 46	3,84±1,41	
Çevresiyle spor yapan popüler bir insan olarak ilişkilerini sürdürmek	Y: 58	3,91±1,21	,19
	G: 46	4,03±1,35	
İyi bir sporcu olmak ve hayatını spor yaparak kazanmak	Y: 58	3,69±1,30	,02
	G: 46	3,90±1,42	
Maddi olanaklara kavuşmak	Y: 58	2,55±1,44	,27
	G: 46	2,35±1,38	
Beden Eğitimi öğretmeni olmak	Y: 58	3,00±1,47	,15
	G: 46	3,19±1,57	
Hakem olmak	Y: 58	3,52±,84	,08
	G: 46	3,48±1,06	

Çizelge 4.2 incelendiğinde, ritmik jimnastik yapmaya teşvik eden unsurlar arasında, Yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörünün spora yönelmedeki etkisi alt boyutu arasında yıldızlar ve gençler kategorisindeki sporcular arasında anlamlı fark bulunurken, yarışma kategorisine göre diğer alt boyutlar arasında anlamlı fark olmadığı gözlemlenmiştir. Ritmik cimnastik ile uğraşma nedenleri arasında, Başarı kazanmaktan zevk duymak, Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek ve kolayca bir arkadaş grubunun üyesi olmak alt boyutları arasında yıldız takım ve genç takımdaki sporcular arasında anlamlı fark bulunurken, yarışma kategorisine göre diğer alt boyutlar arasında anlamlı fark olmadığı gözlemlenmiştir. Yapılan spordan beklentiler arasında, İyi bir fiziki görünüme sahip olmak, Antrenör olmak ve İyi bir sporcu olmak ve hayatını spor yaparak kazanmak alt boyutları arasında yıldız takım ve genç takımdaki sporcular arasında anlamlı fark bulunurken, yarışma kategorisine göre diğer alt boyutlar arasında anlamlı fark olmadığı gözlemlenmiştir.

Çizelge 4.3: Eğitim Durumuna Göre Ritmik Jimnastik Sporcularının Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Maddeler		X± Ss	P
Ritmik Cimnastiğe Teşvik Eden Unsurlar			
Anne baba ve kardeşin, spora yönelmedeki etkisi	OÖ: 54	4,31±1,05	,04
	L: 50	3,78±1,31	
Yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörünün spora yönelmedeki etkisi	OÖ: 54	3,37±1,40	,17
	L: 50	3,19±1,54	
Arkadaş ve akran grubunun, spora yönelmedeki etkisi	OÖ: 54	2,83±1,09	,69
	L: 50	2,57±1,40	
Beden Eğitimi öğretmenin, spora yönelmedeki etkisi	OÖ: 54	2,27±1,49	,12
	L: 50	2,24±1,51	
Çevre koşullarının (mahalle gibi) spora yönelmedeki etkisi	OÖ: 54	2,25±1,28	,32
	L: 50	2,22±1,49	
Okul spor salonu ve tesislerinin spora yönelmedeki etkisi	OÖ: 54	2,92±1,64	,13
	L: 50	2,59±1,70	
Televizyon kanallarının spora yönelmedeki etkisi	OÖ: 54	3,25±1,66	,24
	L: 50	3,08±1,67	
Basın-Yayın organlarının spora yönelmedeki etkisi	OÖ: 54	3,77±1,46	,41
	L: 50	3,81±1,43	
Ritmik Cimnastik ile Uğraşma Nedenleri			
İlgili spor branşını sevmek	OÖ: 54	3,17±1,60	,96
	L: 50	3,19±1,63	

Çizelge 4.3: (Devamı) Eğitim Durumuna Göre Ritmik Jimnastik Sporcularının

Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Maddeler		X± Ss	P
Ritmik Cimnastiğe Teşvik Eden Unsurlar			
Başarı kazanmaktan zevk duymak	OÖ: 54	1,81±1,06	,83
	L: 50	1,76±1,14	
İlgili spor branşıyla uğraşarak sağlıklı olmak	OÖ: 54	4,62±0,82	,130
	L: 50	4,84±,55	
Spor yaparak boş zamanlarını olumlu değerlendirmek	OÖ: 54	4,42±,82	,81
	L: 50	4,38±,98	
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak	OÖ: 54	4,5±,85	,06
	L: 50	4,11±1,14	
Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek	OÖ: 54	4,62±,77	,09
	L: 50	4,27±1,14	
Sporcu olarak arkadaşların arasında tanınıp sevilme ve sayılmak	OÖ: 54	4,17±1,04	,11
	L: 50	3,7±1,33	
Kolayca bir arkadaş grubunun üyesi olmak	OÖ: 54	4,62±,79	,06
	L: 50	4,59±,79	
Maddi geliri arttırmak	OÖ: 54	4,02±1,37	,16
	L: 50	3,59±1,40	
Ritmik Cimnastik Branşından Beklentiler			
Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak	OÖ: 54	3,73±1,44	,46
	L: 50	3,95±1,20	
Milli Takıma seçilmek, milli olmak	OÖ: 54	4,54±,91	,31
	L: 50	4,32±1,05	
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	OÖ: 54	4,56±,77	,29
	L: 50	4,35±1,06	
Antrenör olmak	OÖ: 54	3,96±1,26	,21
	L: 50	3,43±1,46	
İlerde sporla ilgili üniversite düzeyde eğitim görmek	OÖ: 54	3,75±1,19	,18
	L: 50	3,81±1,26	
Çevresiyle spor yapan popüler bir insan olarak ilişkilerini sürdürmek	OÖ: 54	3,96±1,25	,29
	L: 50	3,95±1,29	
İyi bir sporcu olmak ve hayatını spor yaparak kazanmak	OÖ: 54	3,75±1,37	,07
	L: 50	3,78±1,31	
Maddi olanaklara kavuşmak	OÖ: 54	2,63±1,48	,22
	L: 50	2,27±1,30	
Beden Eğitimi öğretmeni olmak	OÖ: 54	3,12±1,46	,18
	L: 50	3±1,54	
Hakem olmak	OÖ: 54	4,4±1,05	,12
	L: 50	4,65±,67	

Çizelge 4.3 incelendiğinde, Ritmik jimnastik yapmaya teşvik eden unsurlar arasında, Anne baba ve kardeşin, spora yönelmedeki etkisi alt boyutu arasında ortaöğretimde

eğitim gören sporcular ile lisede eğitim gören sporcular arasında anlamlı fark bulunurken, eğitim kategorisine göre diğer alt boyutlar arasında anlamlı fark olmadığı gözlemlenmiştir. Ritmik jimnastik ile uğraşma nedenleri arasında, eğitim kategorisine göre alt boyutlar arasında anlamlı fark olmadığı gözlemlenmiştir. Yapılan spordan beklentiler arasında, eğitim kategorisine göre alt boyutlar arasında anlamlı fark olmadığı gözlemlenmiştir.

5. TARTIŞMA

Yapılan araştırmaya göre; sporcunun spora başlama nedenleri, profesyonel olarak yapma durumu ve ilgilendiği spor branşından beklentileri bakımından yapılan değerlendirmeler yapılan diğer araştırmalar ve tespit ile karşılaştırıldığında şu bulgular ortaya çıkmaktadır.

Ritmik cimnastikçilerin “Maddi gelir artırmak” sorusuna verdikleri cevapların arasında çoğunluğun “hiç” seçeneğini tercih ettikleri görülürken, bu sonuçlardan yola çıkarak literatürde yapılan çalışmalar doğrultusunda cevaplar bulunduğu ve ritmik jimnastik sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri arasında sporcuların maddi geliri artırmak yönlendirmesinin etkili olmadığı görülmektedir.

Benzer sonuçlar, daha önce yapılan “Samsun İlinde Tenis Sporu İle Uğraşanların Bu Sporu Seçme Sebeplerinin Araştırılması” araştırması ile “9-14 Yaşındaki Çocukların Spora Katılım Nedenlerinin Değerlendirilmesi (Kütahya İli Örneği)” araştırmasında da saptanmıştır. Bu sonuca göre; ritmik jimnastik sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri olarak elde edilen “Maddi geliri artırmanın hiç etkisinin olmaması” durumu genellenebilir bir yargıdır (Kazak, 2007; İmamoğlu, 2009).

Farklı gruplarla yapılan çalışmalarda, Kırıcıgil (1998), Kara ve Pulur (2003), Sunay ve Saracaloğlu (2003), Alibaz ve ark. (2006), Şimşek ve Gökdemir (2006) Bayraktar ve Sunay (2008), sporcuların spor branşlarına yönelme sebeplerinin başında aile ve çevrenin olduğunu, basın- yayın organlarının ise alt sıralarda yer aldığını tespit etmişlerdir (9,8,10,2,12). Bu bulgular araştırma bulgularını desteklemektedir.

Ritmik cimnastik sporcularının gelecekte beklenilenlerine bakıldığında ise, önde gelen beklentiler arasında milli olma- ülkeyi temsil etme ve yüksek öğrenim okuyup beden eğitimi öğretmeni olmak olduğu görülmektedir. Öte yandan sağlıklı olmak ve maddi kazanç sağlamak orta sıralarda yer alırken, antrenör- hakem olma beklentisi son sırada yer almaktadır. Ayrıca araştırmada hiçbir sporcunun ünlü olmak gibi bir beklentisinin olmadığı tespit edilmiştir. Şimşek ve Gökdemir (2006), Alibaz ve ark.nın (2006) farklı gruplarla yaptıkları çalışmaların sonuçları araştırma bulgularını

desteklemektedir.

Ritmik cimnastikçilerin “Beden eğitimi öğretmeni olmak” sorusuna verdikleri cevapların arasında, çoğunluğun “hiç” seçeneğini tercih ettikleri görülürken, bu sonuçlardan yola çıkarak literatürde yapılan çalışmalar doğrultusunda cevaplar bulunduğu ve ritmik jimnastik sporundan beklentileri arasında, beden eğitimi öğretmeni olmak yönlendirmesinin etkili olmadığı görülmektedir. beklentide olmadıkları sonucuna varılmıştır.

Literatürde yapılan araştırmamıza benzer çalışmalarda “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Okuyan Öğrencilerin Spor Yapma Amaçları ve Spora Yönlendirilmelerinde Etkin Olan Faktörler” araştırması ile “Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri İle Spora Yönelten Unsurlar” araştırmasında da saptanmıştır. Bu sonuca göre, ritmik jimnastik sporundan beklentileri olarak elde edilen “Beden eğitimi öğretmeni olma beklentisinin hiç etkisinin olmaması” durumu, genellenebilir bir yargıdır (Görücü, 2001; Sunay ve Saracaloğlu, 2003).

Çalışmanın sonunda; sporcuları ritmik cimnastiğe yönlendiren kişilerin başında anne ve baba gelmektedir. Basın-Yayın ve Televizyon kanallarının öğrencilerin atletizme yönelmelerinde gereken desteği vermediği çıkan sonuçlar arasındadır. Öğrencilerin çoğunun ritmik jimnastik yapmalarının sebebi; başarı kazanmaktan zevk duymaları, ritmik cimnastik sporunu sevmeleri, arkadaşlarınınca tanınıp sayılmak istemeleri ilk nedenler arasındadır. Öğrencilerin atletizm branşında beklentileri ise, Milli takıma seçilmek, Beden Eğitimi öğretmeni olmak, ileride üniversite düzeyinde eğitim görmek konularında yoğunlaşmıştır. Şimşek ve Gökdemir 2006 yılında yaptığı çalışmanın sonuçları araştırma bulgularını desteklemektedir.

Sonuç olarak, sporcuların ritmik cimnastiği sağlıklı olmak, kolayca arkadaş grubu üyesi olmak için, öncelikle ailenin sonrasında yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörünün spora yönlendirmedeki etkisinin ritmik cimnastik sporuna yönlendirdiği, yazılı ve görsel basının bu spora karşı yeterli ilgi ve desteği göstermediği, sporcuların büyük çoğunluğunun milli olma ve ülkeyi temsil etme beklentisinde olduğu ve hakem olmak istediği tespit edilmiştir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma bulgularına dayalı olarak şu sonuçlara varılmıştır:

1. Türkiye’de ritmik cimnastik branşına teşvik eden unsurların başında anne baba ve kardeşin spora başlamadaki etkisi gelmektedir. Ailelerin spor kültürünün olması, sporun yararları konusunda bilgi sahibi olması, aile bireylerini spor yapması konusunda desteklemesi bireyi yönlendirmede çok etkilidir.
2. Ritmik cimnastik elit sporcuları, ritmik cimnastik branşına yönelmelerinde beden eğitimi öğretmeni ve yazılı basının etkisinin yok denecek kadar az olduğunu belirtmiştir. Bayraktar ve Sunay’ın (2007) çalışmasında ise beden eğitimi öğretmenini voleybol branşına yönlendirmede etkili olduğu saptanmıştır.
3. Sporcular ritmik jimnastik branşıyla uğraşma nedenleri arasında ritmik jimnastik. Branşıyla uğraşarak sağlıklı olmayı ve kolayca bir arkadaş grubunun üyesi olmayı seçerken maddi geliri arttırmak uğraşma nedenleri arasında en alt sıradadır. Bunun nedeninin diğer branşların başlama yaşı olduğu varsayılmaktadır.
4. Televizyon kanallarının basın yayın organlarının teşvik etmede etkili olmadığı görülmektedir. Sunay ve Saraçoğlu’nun yaptığı çalışmada, kitle iletişim araçları olarak adlandırılan televizyon ile basın yayın organlarının etkinliği günlük yaşamda oldukça fazladır. Özellikle de 1980’li yıllardan itibaren ülkemizde gazete, dergi, radyo gibi kitle iletişim araçları içerisinde önemi her geçen gün biraz daha artan televizyonun birçok fonksiyonu yanında, insanları aktif spora yönlendirebilecek önemli bir teşvik gücüne sahip olduğu görülmektedir. Türkiye’de bulunan televizyon ile basın ve yayın kuruluşlarının futbol dışında insanları ekranlardan aktif spora yönlendirecek diğer spor branşlarının tanıtımları konusunda yetersiz kaldıkları düşünülebilir(Sunay,Saracaloğlu,2003). Karaküçük ve arkadaşlarının yaptığı

bir araştırmada Türkiye’de etkin televizyon yayıncılığı yapan altı kanalının Avrupa’daki televizyon yayınlarına oranla spor programlarına daha az yer ayırdığını, söz konusu spor programlarının ise futbol ağırlıklı olduğu saptanmıştır. Ayrıca aynı araştırmada, devlet televizyonunun spor programları acısından yetersizliği de ortaya konmuştur (Karakck,1996).

5. Ritmik cimnastik lisansına sahip yıldız ve genç kategorilerinde yarışan sporcuların ritmik cimnastik ile uğraşma nedenleri arasında en önde Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek ve ritmik jimnastik sporu yaparak sağlıklarını korumak olduğu grlmştir. Bu bağlamda bu yaş grubundaki kız çocuklarının bu düşünceye sahip olması oldukça önemlidir.

Bu sonuçlara bağlı olarak şu öneriler getirilebilir:

1. Ritmik Cimnastik sporu görsel ve yazılı medya aracılığı ile daha çok kitlelere ulaştırılabilir,
2. Okullar Türkiye cimnastik Federasyonu ile iç birliği yaparak Ritmik Cimnastik sporunun yaygınlaşmaşına yardımcı olabilir.
3. Okullarda Ritmik Cimnastik branşını tanıtıcı faaliyetler yapılabilir.
4. Ritmik cimnastiği minik öğrencilere tanıtılarak verilecek temel eğitim ardından yetenekli bulunan ğrencilerin TCF ve ritmik jimnastik kulüplerine beden eğitimi öğretmenleri tarafından yönlendirilmeleri,
5. Türkiye’deki literatürlerde Ritmik cimnastik branşı ile ilgili araştırmaların yetersiz olduğu düşüncesiyle, bu araştırma farklı değişkenler ile farklı gruplara tekrar uygulanabilir.
6. Milli duyguların ve milli sporcu olmanın kazanımlarının triatlon sporuna yeni başlayan yaş gruplarına anlatılması ve milli takım sporcusu olma isteğinin artırılması,
7. Veri analizlerinden de anlaşılacağı üzere ailenin spora başlamadaki etkisi bu kadar üst düzeydeyken ailelerin bilgilendirilmesi ritmik jimnastik sporu hakkında bilgi sahibi olması, uzun vadede sporculuk ile ilgili eğitimler verilmesi sporun gelişimi için çok önemlidir.

KAYNAKLAR

- Açıkada C, Ergen E.** (1990). *Bilim ve spor*. Büro Tek Ofset Matbaacılık. Ankara,:5.
- Agopyan, A.** (1988). Sportif Ritmik Cimnastikte Yetenek Seçimi Yönlendirilmesi Ve Türkiye'deki Uygulamalara İlişkin Öneriler. *Spor Araştırmaları Dergisi* .
- Alibaz A, Gündüz N, Şentuna M.** (2006). Türkiye'de üst düzey taekwondo, karate ve kick-boks sporcularının bu spor branşına yönelmelerine teşvik eden unsurlar, yapma nedenleri ve geleceğe yönelik beklentileri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3): 91-102.
- Altay, F., Doğan, F** (1996). Ritmik cimnastik. Ankara: Ünal Ofset.
- Amman MT.** (2000). *Kadın ve Spor*, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 45-56.
- Amman, MT.** (2000). Spor Sosyolojisi. C. İkizler (Ed.). Sporda Sosyal Bilimler, 85-150: İstanbul: Alfa Yayınları. (2.4.2)
- Ardahan F.** (2013). Bireyleri Rekreatif Spor Etkinliklerine Motive Eden Faktörlerin REMM Ölçeğini Kullanarak Çeşitli Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi: Antalya örneği. *Pamukkale J Sport Sci.* 4(2):1-15.
- Başer E.** (1986). *Uygulamalı spor psikolojisi*. MEGSB, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü, Yayın No:31, Ankara, 28.
- Bayraktar B, Sunay H.** (2007). Türkiye'de elit bayan ve erkek voleybolcuların spora başlamasına etki eden unsurlar ve spordan beklentileri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, V(2): 63-72.
- Bobo-Arce, M., Mendez-Rial, B** (2013). Determinants of competitive performance in rhythmic gymnastics. *Journal of Human Sport and Exercise*, 8(3), 711-727.
- Boraczyński, T., Boraczyński, M., Boraczyńska, S., and Michels, A.** (2013). Changes in body composition and physical fitness of 7-year-old girls after completing a 12- month artistic gymnastics training program. *Human Movement*, 14(4), 291-298.
- Çim Hokeyi** (bt). 12.15.2010 <http://www.sporistan.com/tr/content/sub/spor-dallari/26-cim-hokeyi> adresinden elde edilmiştir.)
- Çim Hokeyinin Türkiye'deki gelişimi** (bt). 12.05.2010 tarihinde <http://www.paylastim.net/diger-sporlar/76846-cim-hokeyinin-turkiyedeki-gelisimi.html> adresinden elde edilmiştir.
- Di Cagno A., et. al.** (2010). Preexercise static stretching effect on leaping performance in elite rhythmic gymnasts. *Journal of Strength and Conditioning Research*, 24(8),1995-2000.
- Dönmezler İ.** (1997). *Eğitim Psikolojisi, Gelişim ve Öğrenme*. İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları,:23-27.

- Douda, H. T., Toubekis, A. G., Avloniti, A. A., and Tokmakidis, S. P.** (2008). Physiological and anthropometric determinants of rhythmic gymnastics performance. *International Journal of Sports Physiology and Performance*, 3(1), 41-54.
- Duda JL, White SA.** (1992). Goal orientations and beliefs about the causes of sport success among elite skiers. *The Sport Psychologist*, 6(4):334-343.
- Erkal M.** (1993). *Sosyolojik açıdan spor*. Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, Kutsun Matbaa ve Reklamcılık Merkezi, İstanbul, 86,89,90.
- Erkal, M.,** (1982). *Sosyolojik Açıdan Spor*. Filiz Kitabevi, İstanbul.
- fig-gymnastics.com**, Alındığı tarih: 13.04.2022, Adres: <http://fig-gymnastics.com/site/page/wiew?id=261>
- Gezer E.** (2002). Halkoyunları Eğiticileri ve Oyuncularının Halk Oyunlarına Yönelme Nedenlerinin Değerlendirilmesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Gill DL, Williams L, Dowd DA, Beaudoin CM, Martin JJ.** (1996). Competitive orientations and motives of adult sport and exercise participants. *J Sport Behavior*, 19(4):307-318.
- Görgülü R.** (2015). Sporda duygusal zeka envanteri'nin uyarılma çalışması. *Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Dergisi*, 1(2):83-94.
- Huberty JL, Ransdell LB, Sidman C, Flohr JA, Shultz B, Grosshans O, Durrant L.** (2008). Explaining long-term exercise adherence in women who complete a structured exercise program. *Res Quarterly for Exercise and Sport*, 79(3):374-384.
- İmamoğlu R.** (2009). Samsun İlinde Tenis Sporu İle Uğraşanların Bu Sporu Seçme Sebeplerinin Araştırılması. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi.
- Kara E, Pulur A.** (2003). Üniversite öğrencilerinin dağcılık sporuna yönelik nedenlerinin araştırılması (100. Yıl Üniversitesi örneği). 3(2). 10.04 2010 tarihinde <http://e-dergi.atauni.edu.tr/index.php/besbd/article/view/794/794> adresinden elde edilmiştir.
- Karaali, A.,** (2006). *Konter Sportif Ritmik Cimnastik İnkılap yayınları*
- Karaküçük S, Yetim A.** (1997). Sporcuların spor yapma amaçları ve spora yönlendirilmelerinde etken olan faktörler üzerine bir araştırma. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(1):71-79.
- Karaküçük S., ve Arkadaşları.** (1996). Sporun Toplumda Yaygınlaştırılması Bakımından Televizyon Spor Programlarının Etkinliği, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu- Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Cilt:1, Sayı:3, s:54, Ankara.
- Kazak Ö.O.** (2007). 9-14 Yaşındaki Çocukların Spora Katılım Nedenlerinin Değerlendirilmesi (Kütahya İli Örneği). Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku (Sağlık Hukuku) Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Kütahya:

Dumlupınar Üniversitesi.

- Kılıçgil E.** (1998). *Sosyal çevre - spor ilişkileri (Teori ve Elit Sporculara İlişkin Bir Uygulama)*. Bağırğan Yayınevi, Ankara, 14-61.
- Kılıçgil E.** (1998). *Sosyal Çevre-Spor İlişkileri*, Ankara: Bağırğan Yayınevi, 34-56.
- Küçük V.** (2002). *Türkiye’de Bayan Futbolunun Sosyokültürel Açından Değerlendirilmesi*. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Antalya, Kongre Kitapçığı, 27-29 Ekim 21-35.
- Küçük, V.**, (1990). Amatör ve Profesyonel Futbolcuların Bazı Kişilik Özellikleri. (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- McPherson BD, Curtis JE, Loy JW.** (1989). *The Social Significance of Sport: An Introduction to the Sociology of Sport*, Human Kinetics, Illinois, 8
- Örs, B., Polat, S.** (2018).Ritmik Jimnastik. Ankara: Gazi Kitapevi.Syf 4-6
- Polat, S. Ç.,** (2018) 8 Haftalık Ritmik Cimnastik, Pilates Ve Kombine Antrenmanların Bazı Fiziksel, Fizyolojik ve Motorik Özellikler Açısından Karşılaştırılması. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi.
- Pridgeon L, Grogan S.** (2012). Understanding exercise adherence and dropout: an interpretative phenomenological analysis of men and women’s accounts of gym attendance and non-attendance. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 4(3):382-399.
- Rhea DJ, Martin S.** (2010). Personality trait differences of traditional sport athletes, bullriders, and other alternative sport athletes. *Int J Sports Science & Coaching*, 5(1):75-85.
- Roberts GC, Treasure DC.** (2012). *Advances in Motivation in Sport and Exercise*. Human Kinetics, 3rd ed., Australia, 43-55.
- Rowe D.** (1996). *Popular Cultures*. Çeviri: Küçük K. *Popüler Kültürler*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 17-41.
- Şebin K, Serarslan Z, Katkat D, Tozoğlu E, Kızılet A.** (2007). Spor yapan üniversite öğrencilerinin spora başlama ve spor yapma nedenlerine ilişkin görüşleri, *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi.*; 9, Adres: <http://e-dergi.atauni.edu.tr/index.php/besyo/article/view/974> adresinden elde edilmiştir.
- Serbes, H.** (2010). 8-10 yaş grubu kız çocuklarına uygulanan cimnastik antrenmanının bazı fiziksel ve fizyolojik gelişimlerine etkisinin araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Şimşek D, Gökdemir K.** (2006). Ortaöğretimde atletizm sporu yapan öğrencilerin atletizm branşına yönelme nedenlerini ve beklentileri. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3): 83-90.
- Şimşek D.** (2005). Orta Öğretimde Atletizm Yapan Sporcu Öğrencilerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.

- Sunay H, Saracaloğlu AS.** (2003). Türk sporcusunun spordan beklentileri ile spora yönelten unsurlar. *Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1):43-48.
- Sunay H, Saracaloğlu AS.** (2003). Türk sporcusunun spordan beklentileri ile spora yönelten unsurlar. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1 (1): 43-48.
- Sunay, H., SaracaloğLu, S.,** Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri İle Spora Yönelten Unsurlar Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu- Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Cilt:1, Sayı:1, s:43-48, Ankara. 2003.
- Swanepoel E, Surujlal J, Dhurup M.** (2015). Attitude Towards Sport and Physical Activity, Self-Esteem, Life Satisfaction Relationships and Variations in Terms of Gender: Perspectives from University Students: Physical Activity and Health. *African J for Physical Health Education, Recreation and Dance*, , 21(Supplement 1):14-28.
- Trost SG, Owen N, Bauman AE, Sallis JF, Brown W.** (2002). Correlates of adults' participation in physical activity: Review and Update. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 34(12):1996-2001.
- Yalçınkaya M, Saracaloğlu A, Varol R.** (1993). Üniversite öğrencilerinin spora ilişkin görüşleri ve beklentileri. *Spor Bilimleri Dergisi*, (4): 2-13.

EKLER

Ek-1: Etik Onay Formu

T.C.
İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ
Rektörlük

Sayı : E-71457743-050.01.04-2021.2.596 - 161
Konu : Etik Kurul Kararı (Nurbanu TALİB)

06/05/2021

Sayın Prof. Dr. Mehmet Yavuz TAŞKIRAN

Üniversitemiz Etik Kurulunun 21.04.2021 tarihli 2021/04 sayılı toplantısında; "Elit Seviyedeki Türk Cimnastikçilerin Artistik ve Ritmik Cimnastik Branşına Başlama Nedenleri ve Beklentileri" adlı başvurunuz görüşüldü. Yapılan görüşme sonunda: "Elit Seviyedeki Türk Cimnastikçilerin Artistik ve Ritmik Cimnastik Branşına Başlama Nedenleri ve Beklentileri" adlı başvurunuzun etik olarak uygun olduğuna katılanların oy birliği ile karar verildi.

Prof. Dr. Berin ERGİN
Etik Kurul Kararı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

9F178B45-88F3-42FF-933A-3F06455B92DD

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/istanbul-gedik-universitesi-ebvs>

Adres: T.C. İstanbul Gedik Üniversitesi Cumhuriyet
Mahallesi İlbahar Sokak No: 1-3-5 34876 Yakacak Kartal
İstanbul
Telefon No: 444 5 438 / Dahili: 1196
Faks No: 0216 452 87 17
e-Posta: info@gedik.edu.tr
KEP Adresi: gedikuniversitesi@hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için: Ozan YILDIZ
Uzman
Telefon No: 444 5 438 / Dahili: 1196

Ek-2: Anket Formu

RİTMİK CİMNASTİK SPORUNA BAŞLAMA İLE BEKLENTİLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERE AİT ANKET FORMU

Sevgili Sporcular;

Bu anket, “Elit seviyedeki Türk cimnastikçilerin ritmik jimnastik branşına başlama nedenleri ve beklentileri” isimli Gedik Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Yüksek Lisans tez çalışması için uygulanmaktadır.

Sizlere doldurmanız için verilen bu anket formu sizin ve ritmik cimnastik sporuna başlama nedenlerinizi ve cimnastik sporuyla ilgili beklentilerinizin saptanmasına yönelik sorulardan oluşmaktadır.

Anketin amacı yapmakta olduğunuz cimnastik branşına başlama nedenlerinizi ve cimnastik sporuna ait beklentilerinizin saptanmasını sağlayarak, bu branşı sürdüren siz sporcularımızın ne amaçla bu sporu yaptığınızı belirlemektir.

Aşağıda cevaplamanız için sunulan sorulara 1 ile 5 arasında bir değerlendirme yapmanız gerekmektedir. “1” en düşük “5” ise işaretleyebileceğiniz en yüksek notu göstermektedir.

Soruları dikkatli okuyarak maddelerde açıklanan bilgilere göre size uygun olan seçeneği kutucuğa “X” işareti koyarak işaretleyiniz.

1= Hiç 2=Az 3=Orta 4=Fazla 5=Çok Fazla

Gösterdiğiniz ilgi için teşekkürler...

A- KİŞİSEL BİLGİLER

Ad Soyad:

Yaş:

Cinsiyetiniz (1) Kadın (2) Erkek

Eğitim Durumunuz (1) Ortaöğretim (2) Yüksek Öğrenim

Kategoriniz

Yıldız Genç Büyük

B – RİTMİK CİMNASTİK BRANŞINA BAŞLAMA İLE BEKLENTİLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

I - BÖLÜM: Ritmik Cimnastik Branşına Başlamanızda Sizi Teşvik Eden Unsurları Etkililik Derecelerine Göre Belirtiniz.

Ritmik Cimnastik branşına başlama nedenleri	1	2	3	4	5
1. Anne, baba ve kardeşin spora başlamadaki etkisi					
2. Yaşadığınız çevrenin spora başlamadaki etkisi					
3. Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi					
4. Beden Eğitimi öğretmenin spora başlamadaki etkisi					
5. Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi					
6. Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi					
7. Yakın çevredeki bir antrenörün spora başlamadaki etkisi					
8. Dünyaca ünlü bir sporcu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi					
9. Milli takım sporcusu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi					
10. Çok beğendiğim bir sporcunun spora başlamadaki etkisi.					

II - BÖLÜM: Ritmik Cimnastik Sporuyla Profesyonel Biçimde Uğraşma Nedeni Olarak Aşağıdaki Maddelerden Hangisi Ne Derece Etkili Oldu?

Ritmik cimnastik sporuyla profesyonel biçimde uğraşma nedenleri	1	2	3	4	5
1. Maddi gelir artırmak					
2. Ritmik cimnastik sporunu sevmek					
3. Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak					
4. Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek					
5. Spor yaparak sağlıklı olmak					
6. Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilip ve sayılmak					
7. Başarı kazanmaktan zevk duymak					
8. Yeni ülkeler görmek					
9. Gerçek mutluluğu ritmik cimnastik sporunda bulmak					

III-BÖLÜM: Ritmik Cimnastik Branşında İleride Olmasını Beklediğiniz Beklentiler En Çok Aşağıdaki Seçeneklerden Hangisine Uymaktadır?

Ritmik Cimnastik branşından beklentiler	1	2	3	4	5
1. Sağlıklı olmak ve sağlığı korumak					
2. İyi bir fiziki görünüme sahip olmak					
3. Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek					
4. İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek					
5. Ritmik Cimnastik sporu sayesinde yurtdışındaki üniversitelerden eğitim bursu almak					
6. Antrenör olmak					
7. Beden eğitimi öğretmeni olmak					

8. Maddi olarak rahat bir yaşam sürmek					
9. Milli takım sporcusu olmak					
10. Herkesçe tanınan bir sporcu olmak.					

ÖZGEÇMİŞ

EĞİTİM BİLGİLERİ:

- Yüksek Lisans : 2020 Gedik Üniversitesi- Spor Bilimleri Fakültesi
- Lisans : 2010-2017 Trakya Üniversitesi Kırkpınar Spor Bilimleri- Spor Yöneticiliği

MESLEKİ TECRÜBESİ:

- **2009 - 2012** Edirne Gençlik Spor İl Müdürlüğü Sporcu Eğitim Merkezi / Ritmik Cimnastik Antrenörü (5-12 yaş)
- **2012 - 2013** Batı Spor Kulübü / Temel Cimnastik Antrenörü (5- 12 yaş)
- **2012 - 2013** Özel Evrim Koleji / Temel Cimnastik Antrenörü (3 – 12 yaş)
- **2013 - 2015** Koç Holding – Koç Topluluğu Spor Kulübü Cimnastik Koordinatörü ve Ritmik Cimnastik Antrenörü (4- 12 yaş)
- **2013 - 2016** İstanbul Teknik Üniversitesi Sözleşmeli Cimnastik Antrenörü 6-10 yaş)
- **2015-2016** Mashattan Mas Sports Cimnastik (3-6 yaş)
- **2015 - 2019** Ebru Karaduman Beden Atölyesi İstinye Park Şubesi Cimnastik Koordinatörü ve Temel Cimnastik Antrenörü (3-12 yaş)
- **2015 - 2019** Ebru Karaduman Beden Atölyesi Caddebostan Şubesi Spor Odalıklı Oyun Grupları Eğitmeni (18- 36 ay) ve Temel Cimnastik Antrenörü (3-12 yaş)
- **2016 – 2019** Ulus Savoy Sitesi Beden Atölyesi Vip Program Yöneticisi ve Cimnastik Antrenörü (3-6 yaş)
- **2017-.....**İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Antrenörlük ve Öğretmenlik Bölümü Genel Cimnastik, Ritmik Jimnastik, Anadal Ritmik Cimnastik Sözleşmeli branş hocası
- **2021-.....** Skilab Spor Kulübü Jimnastik Antrenörü,
- **2011-..... Türkiye Cimnastik Federasyon Milli Hakem**
- **2020-.....** Gedik Üniversitesi Yüksek Lisans Tez Dönemi